

Polisen

REMISSVAR

1 (1)

Datum 2025-06-25

Informationsklass Öppen

Diariennr (åberopas) A404.871/2025

Saknr 000

Polismyndigheten

Klimat- och näringslivsdepartementet

Er referens KN2025/01305

Promemorian Verksamhet med strålning: arbetarskydd, tillsyn och sanktioner

Polismyndigheten har inga invändningar mot förslagen i promemorian.

Yttrandet har beslutats av juristen Elin Schmid.

POLISMYNDIGHETEN

Elin Schmid

Dokumentet har fastställts digitalt och har inga underskrifter.

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli

Postadress

Polismyndigheten
106 75 Stockholm

Besöksadress

Polhemsgatan 30
Stockholm

Telefon

114 14

Webbplats

polisen.se

E-post

registrator.kansli@polisen.se

Datum 2025-10-02

Informationsklass Öppen

Diariernr (åberopas) A404.871/2025

Saknr 000

Polismyndigheten

Klimat- och näringslivsdepartementet

Er referens KN2025/01305

Promemorian Verksamhet med strålning: arbetarskydd, tillsyn och sanktioner

Polismyndigheten lämnar härmed ett kompletterande remissvar i fråga om laserpekare (avsnitt 2.4 och 5.1.3 i promemorian) och framför följande synpunkter.

Polismyndigheten ser positivt på att en författningsändring föreslås i syfte att det ska gå att utkräva straffansvar för brott avseende starka laserpekare enligt strålskyddslagstiftningen. Att det finns ett sådant behov framgår bl.a. av avgöranden från Högsta domstolen, främst NJA 2019 s. 577 (Laserpekaren III) och NJA 2017 s. 157 (Laserpekaren II) men även av Högsta domstolens dom den 29 november 2024 i mål nr B 3646-24 (Laserpekaren IV). Att starka laserpekare som kan orsaka blindhet, ögonskador och även blända kraftigt riktas mot allmänheten, polisanställda eller andra som utför samhällsviktigt arbete måste ses allvarligt på. Brottsbestående i att någon t.ex. innehar, använder eller för in starka laserpekare till Sverige behöver kunna beivras. Detta har utgjort ett faktiskt och rättsligt problem länge som behöver lösas. Annars riskeras att personer skadas även i fortsättningen.

Gällande förslaget till ändring i 1 kap. 6 § strålskyddsförordningen bör dock följande beaktas. Undantaget från definitionen av starka laserpekare, som enligt förslaget ska införas i bestämmelsen, hänvisar fortfarande till en standard som såvitt känt inte heller den finns översatt till svenska. Det innebär att problematiken som finns i nuläget med hänsyn till legalitetsprincipen kan uppstå igen (jfr de ovan nämnda rättsfallen NJA 2019 s. 577 och NJA 2017 s. 157). Bestämmelsen är avsedd att även träffa alla omärkta laserpekare, vilket innebär att tillståndsplikt gäller för dessa och att ett brott begås om tillstånd saknas. Detta är en önskvärd förbättring avseende starka laserpekare, men det behöver närmare övervägas om ordningen är hållbar för svagare laserpekare som i dagsläget inte omfattas av tillståndsplikt och straffansvar. Genomförs detta regleringsalternativ bör det förtydligas att en

stark laserpekare, vars märkning har förfalskats eller av annat skäl felmärkts i lägre laserklass, inte kan falla in i undantaget för svagare laserpekare.

För det fall de andra lösningarna som nämns i promemorian inte anses genomförbara, dvs. översättning av standarden till svenska eller införande av kriterierna för starka laserpekare i strålskyddsförordningen, anser Polismyndigheten att ytterligare alternativ behöver övervägas.

Om starka laserpekare, på ett tillräckligt och koncist sätt, kan definieras i författning genom något eller ett fåtal kriterier som utmärker dem från laserpekare i svagare klasser skulle det vara bättre, förenkla tillämpningen och underlätta förståelsen för vad som är straffbart. En sådan definition bör kunna utgå ifrån lägst förekommande uteffekt för starka laserpekare. Ett annat alternativ, i vart fall straffrättsligt, kan vara att reglera starka laserpekare utifrån de risker och personsador sådana kan orsaka. Båda alternativen kan vid behov kompletteras med uttalanden i motiv till stöd för tolkningen och tillämpningen.

Om det anses nödvändigt med en mer ingående teknisk reglering av starka laserpekare för de olika tillstånden och av förvaltningsrättsliga skäl, men inte ur ett straffrättsligt perspektiv då en enskild t.ex. innehar eller använder en sådan, bör det övervägas att införa separata bestämmelser anpassade efter behov och målgrupp. Det finns också fördelar med en lösning som innebär att den straffrättsliga regleringen av laserpekare endast framgår av lag, strålskyddslagen eller en annan lag. Baserat på de svårigheter som historiskt sett förelegat när det gäller förutsättningarna för att kunna döma till brott avseende laserpekare kan en sådan lösning vara att föredra.

Yttrandet har beslutats av juristen Elin Schmid efter föredragning av juristen Cassandra Utas Stokic.

POLISMYNDIGHETEN

Elin Schmid

Cassandra Utas Stokic

Dokumentet har fastställts digitalt och har inga underskrifter.

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetslagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli